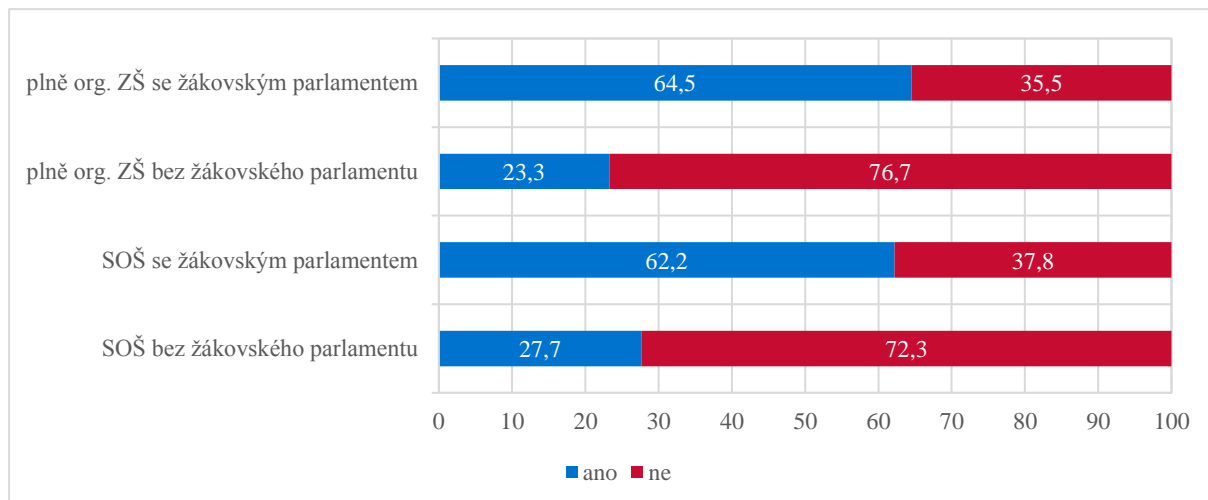

Podle zjištění České školní inspekce jsou kromě vedení školy do tvorby pravidel zapojeni nejčastěji také učitelé (92,4 %) a školská rada (51,1 %), žáci se na tvorbě pravidel školy podílejí v necelých dvou pětinách základních škol (37,2 %). Dále bylo analyzováno, zda se v tomto ohledu mezi sebou liší školy, ve kterých je zřízen žakovský parlament, a školy, kde zřízen není.

Graf č. 10 Podíl škol¹⁵, ve kterých se na tvorbě vnitřních pravidel škol podílejí žáci (v %)

Ze zjištěných údajů vyplývá pozitivní souvislost existence žakovského parlamentu a zapojení žáků do tvorby pravidel školy – ve školách, ve kterých byl žakovský parlament ustaven, se žáci do tvorby pravidel školy zapojovali ve významně vyšší míře.

Žakovský parlament může svou činností přispívat nejen k vyšší míře vzájemné informovanosti mezi pedagogy a žáky, ale též ke zlepšování školního klimatu a vzájemné sounáležitosti aktérů vzdělávání.

V navštívených základních a středních školách Česká školní inspekce zjišťovala formou anket mezi učiteli a žáky, jak tito aktéři vzdělávacího procesu hodnotí vzájemné vztahy a vnitřní klima ve škole. Následně byla analyzována úroveň tohoto hodnocení a míra shody mezi jednotlivými uvedenými aktéry.¹⁶ Zajímavým zjištěním je skutečnost, že oproti předpokladu není z pohledu žáků v úrovni vnitřních vztahů ve školách s žakovským parlamentem žádná významná odlišnost oproti školám, kde takový samosprávný orgán ustaven není.

Obdobně nebyly v základních školách zaznamenány také významné rozdíly v míře shody mezi učiteli a žáky v názoru na vnitřní vztahy a klima, s výjimkou názoru na zapojení žáků do hodnocení vyučování a do řešení záležitostí školy a výuky. Podle učitelů se žáci v základních školách, kde není ustaven žakovský parlament, zapojují méně do hodnocení výuky a řešení záležitostí školy, než ve školách s parlamentem.

Předpoklad pozitivněji vnímaného klimatu či vyšší shody ve školách, ve kterých je založen žakovský parlament, nebyl potvrzen ani ve středních školách.

Tato zjištění naznačují, že ačkoliv zřizování samosprávných orgánů žáků ve škole vede k pozitivním efektům, kvalita práce škol s žakovskými parlamenty dosud není taková, aby se výrazněji projevila v oblasti vzájemných vztahů. Nutno však podotknout, že podpora zdravého školního klimatu byla v navštívených školách hodnocena převážně pozitivně (viz graf č. 11).

¹⁵ V grafu jsou zobrazeny výsledky pouze za plně organizované základní školy (275 ZŠ) a pouze střední odborné školy (115 SŠ), aby nedošlo ke zkreslení vlivem typu školy – v navštívených školách jen s 1. stupněm byl žakovský parlament zřízen pouze výjimečně, naopak téměř všechna gymnázia měla zřízený žakovský parlament.

¹⁶ Analýza provedena opět pouze v plně organizovaných základních školách a středních odborných školách (viz poznámka výše).